

ca. 70.000 dyr. Hvis man alene skulle have anvendt de metoder, der var til rådighed i 1990, ville forbruget alene på den ene virksomhed i år 2000 have været omkring 1 million forsøgsdyr.

Et andet eksempel, men i modsat retning kan også nævnes. Der har siden 1981 efter EU-regler og tilsvarende dansk lovgivning om kemiske stoffer og produkter bestået en pligt til afprøvning – herunder i et vist omfang ved anvendelse af dyreforsøg – af kemiske stoffer og produkter, som markedsføres første gang. Dette afprøvningssystem omfatter ikke stoffer, som var på markedet før nævnte nyordning. Det anslås, at det måske drejer sig om mellem 20.000 og 40.000 stoffer, heraf ca. 3.000 højvolumenstoffer (mere end 1.000 tons om året), hvis virkning i relation til menneskers og dyrs sundhed, f.eks. kræftfremkaldelse og arveegenskabspåvirkning, ikke er videnskabeligt undersøgt. Dyreforsøgstilsynet har oplyst, at man på embedsmandsniveau i Europa-Kommissionen for tiden arbejder på et forslag til en politik for, at også disse ældre stoffer og produkter bliver afprøvet. Det er Kommissionens skøn, at opgaven hermed vil løbe i 20 år fra år 2003 og for medlemslandene tilsammen vil medføre et øget forbrug af forsøgsdyr på 150.000 om året i disse 20 år. Hvorledes fordelingen mellem medlemsstaterne vil blive, er ikke oplyst.

Det kan tilføjes, at Danmark deltager i det arbejde, der udføres i internationale organisationer, med henblik på at erstatte afprøvninger ved hjælp af dyreforsøg med metoder uden anvendelse af levende dyr eller med metoder, som indebærer brug af færre dyr. Ved at forfine forsøgsplanlægning og metodik ved udvikling af »in vitro«-metodik (med anvendelse af isolerede celler, væv eller organer mv.) kan man erstatte eller reducere forbruget af levende dyr. På universiteter, i visse andre offentlige institutioner såvel som i medicinalindustrien foregår der en række tiltag af den nævnte art, i vid udstrækning i forbindelse med det nævnte internationale samarbejde. Der foregår f.eks. »in vitro«-toksicitetstests på isolerede muskelceller og tests for øjenirritation på øjne fra slagtede dyr.

Fælles for disse bestræbelser gælder ifølge Dyreforsøgstilsynets opfattelse, at det er et svært og tidskrævende arbejde. Således er det – trods flere års bestræbelser og betydelige midler til rådighed – kun lykkedes EU-institutionen til validering af alternative metoder (ECVAM) at komme frem til tre »in vitro«-tests, der kan erstatte tidligere »in vivo«-metoder. Årsagen til

det beskedne udbytte af anstrengelserne er bl.a., at man har koncentreret sig om først at erstatte de metoder, der belaster forsøgsdyrene i høj grad. Da behovet for afprøvninger af denne type har været begrænset, kan der kun forventes en ringe indvirkning på det samlede forsøgsdyrsforbrug.

Der er ifølge Dyreforsøgstilsynet i de seneste 10 år udøvet en betydelig indsats i Danmark for at efterleve det internationalt anerkendte princip vedrørende anvendelse af forsøgsdyr: »Refinement, Replacement, Reduction«. I medfør af dette princip bør metoderne forbedres eller erstattes af metoder uden brug af dyr eller med brug af færre dyr. Dyreforsøgstilsynet har med mellemrum ved møder med tilladelsesindehavere ved større institutioner, der anvender forsøgsdyr, drøftet dyreforsøgsetik, loven og dens administration og praktiske problemer med dyreforsøg. I en bekendtgørelse fra 1997 indførte Justitsministeriet en pligt for forsøgsdyrinstitutionerne til at sikre veterinær rådgivning og behandling. Dette var bl.a. baggrunden for, at Dyreforsøgstilsynet for nogle måneder siden ved en konference med forsøgsdyrlægerne drøftede en lang række aspekter af forsøgsdyrbrug og forsøgsdyrvelfærd.

Justitsministeriet kan oplyse, at der ikke er – og ikke har været – afsat specifikke midler på finansloven til forskningsprojekter med det formål at begrænse antallet af anvendte forsøgsdyr i Danmark. Der vil dog kunne søges om at få del i de enkelte forskningsråds midler til konkrete forskningsprojekter på dette område såvel som til alle andre forskningsprojekter.

Ad spm. nr. S 2684

Fra erhvervsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af Kristian Jensen stillet spørgsmål. Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne side 8810, lød således:

Til erhvervsministeren (12/5 2000) af:

Kristian Jensen (V):

»Vil ministeren udarbejde en udtømmende liste over, hvilke erhverv der kræver en anden alder end myndighedsalderen samt en begrundelse for hvert enkelt erhverv?«